

PIAȚA „BIBESCU VODĂ”

Costică Sficachis

Bortes D. Ion

(Membri ai Sfatului Negustoresc)

Comerțul de fructe, legume și zarzavat – ENGROSS – a apărut dintr-o mare necesitate în Bucureștii anilor 1906–1908.

Astfel a luat ființă – dintr-o stringentă nevoie – piața „Bibescu Vodă” în anul 1906.

Situată la sud de str. Bibescu Vodă, la vest cu Bd. Regina Maria, la nord cu Splaiul Uniri, iar la est – pe partea dinspre Cal. Șerban Vodă – era flancată de partea din spate a unui șir de clădiri.

În anul 1928 existau negustori de tot felul și de toate categoriile. Treptat aceștia s-au separat. Negustorii de fructe și fructe orientale s-au separat de negustorii de legume și zarzavat.

Negustorii de bază ai comerțului cu fructe, fructe orientale și legume și zarzavat îl constituiau angroșiștii.

Aceștia cumpărau sau primeau în comision de la producătorii-țărani – fructe în cantități de la sute de kg până la tone și în final la vagoane, începând cu cireșe până la mere, gutui, nuci etc. Produsele de mai sus erau ambalate în coșuri din nuiele – târnuri – în grătare și vrac.

Dintre marii angroșiști de fructe en-gross se detașau următorii: Ion Măntescu, Emilian Andreescu, Ion Arvunescu, Mitică Nițescu, Vasile Nițoiu, Nicolae Nițoiu, Stan Florea, Gheorghe Brihală, Ștefan Georgescu, Fane Dumitrescu și alții.

Aceștia la rândul lor aveau succesorii lor care se detașau în mod deosebit după cum urmează: State Măndoiu, Toma Oancea, Ion Cerbureanu, Grigore Andronache, Vasile Iancu, Gheorghe Bulumac, Tudorică Nițoiu, Ion D. Borteș etc.

Fructele orientale (din import) soseau cu trenul sau cu vaporul. Cei care se ocupau cu acest comerț erau în majoritate greci, Gh. Bogdanos, Meltiade, Jean Ioanidis Kiriac și Panait Sficachis – fiind singurul negustor titrat – care în afară de fructe orientale avea și produse zaharoase fiind ajutat de fiii săi Pandeles și Costică.

Hramul pieței Bibescu Vodă a fost stabilit de Sfinții Constantin și Elena (21 mai), de către toți negustorii, care au rămas până la desfășurarea comerțului particular. De organizarea acestui hram se ocupau: Costică Sficachis și Jean Petroff.

De menționat – în mod deosebit – că programul pieței de en-gross începea de la orele 24 și se termina dimineața în zorii zilei.

Piața Bibescu Vodă alimenta cu fructe, fructe orientale, legume și zarzavat, toată Capitala.

În incinta pieței existau o mulțime de prăvălii de en-detail care aprovizionau consumatorii.

În capătul halei de carne era „Hala de fructe” situată pe str. Halelor, vis-a-vis de renumitul magazin de mezeluri al fraților Rochus.

Această hală de fructe era formată din fructari de specialitate care selectau toate fructele cumpărate de la en-gross în vederea distribuirii lor la marile magazine de consum, precum: Dragomir Niculescu, Athene Palace, Consumul Francez și mulți alții.

Ion Stănilă, care avea prăvălie de en-detail, se ocupa în mod deosebit cu desfacerea fructelor-trufanda – și fructelor de pădure ca: fragi, zmeură, mure, afine, coacăză, agrișe etc.

Un alt negustor, Nicolae Ionescu zis Geambașu, după ce se potolea animația comerțului en-gross, cerceta pulsul pieței, făcând oferte de cumpărare, sub prețul zilei, în vederea aprovizionării fabricilor de produse zaharoase ca: Pavel Helroti, Zamfirescu, Angelescu sau cofetării ca: Rigler, Capșa, Peristeri etc.

În afara detailiștilor din incinta pieței și din întreaga Capitală mai exista un număr foarte mare de olteni care practicau așa-zisul comerț ambulant.

Prăvălia lor consta în două panere mari, susținute de o cobiliță și din balanța pe care o purtau la brâu.

Aceștia ofereau produse la prețurile cele mai avantajoase.

De comerțul cu legume și zarzavat se ocupau, între alții: Anghel Nițescu, urmat de fiii lui, Gheorghe, Cornel și Marcel, Dumitru Mateescu împreună cu frații săi, Ilie și Marin, Dumitru Rădulescu cu nepoții lui, Alecu și Gheorghită, Costică Păsărilă, Gheorghe Voitici, Ion Berceanu și alții.

O altă categorie de zarzavagii era formată din bulgari: Ivan Petroff cu cei patru fii ai săi: Jean, Mircea, Petre și Gigi. Frații Sava Tancoff aveau și semințerii.

În vara anului 1934 printr-o hotărâre a ministrului Agriculturii Mihail Strunga s-au strâns în mijlocul platoului de fructe en-gross toate coșurile din nuiete și li s-au dat foc.

În locul coșurilor s-au introdus ambalaje de tip nou. Pentru căpșuni și zmeură au apărut lădițe cu piciorușe care se puteau suprapune până la 4–5 una peste alta, pentru cireșe, vișine etc. au apărut lăzi conice (bărți) iar pentru mere și pere au apărut lăzi pătrate, gen F tip Aprozar.

În timp ce activitatea comercială începuse să-și ia avânt, apare un ordin al primarului general al Capitalei și demolează întreaga piață Bibescu Vodă, transformând-o în spațiu verde. Acest lucru s-a întâmplat în iarna anului 1935/1936. O mare parte din negustori s-au mutat în Piața Obor, iar restul s-au mutat în Piața Rond, dar după un an s-au mutat și aceștia în piața Obor.

În scurt timp comerțul s-a redresat în întregime, intrând totul în normal, până în 1941, vara.

Odată cu izbucnirea celui de al II-lea război mondial și până în 1945, vara, comerțul n-a mai fost coerent ca în anii de dinainte.

După 1945 comerțul de fructe – și nu numai de fructe – a evoluat în mai multe privințe.

De exemplu: negustorii au devenit „comercianți”, prăvăliile au devenit „magazine”, lefurile au devenit salarii, cântarele cu gheare au fost înlocuite cu bascule, transporturile cu care cu boi și cai au fost înlocuite cu autocamioane, practicându-se chiar și transporturi aeriene în cazul fructelor perisabile ca zmeură, căpșuni etc.

În această perioadă de după război în comerț au apărut noi cadre mai evolute, noi generații.

Un exemplu demn de remarcat a fost un tânăr angrosist de 24 de ani. În 1946 a reușit să coopteze regiuni mari producătoare de fructe, începând cu localități din preajma Capitalei, ca: Bolintinul din Vale, Ogrezeni, Copăceni etc., acestea producând căpșuni, cireșe, vișine, caise etc.

Alte zone produceau struguri, prune etc. care începeau de la Mizil, Gugești, Adjud, Huși etc.

Zona cea mai importantă o ocupa Valea Dâmboviței în producția de mere și pere și Valea Vâlsanului în Ardeal la Făgăraș, Odorhei etc.

Emblema lui Ion D. Borteș (IDB) era imprimată pe toate lăzile ajungând să i se spună Regele Merelor.

În anul 1956 printr-o hotărâre a regimului de la putere, comerțul particular a fost desființat, fiind înlocuit cu comerțul de stat.

În acea perioadă primarul Capitalei Constantin Doncea, a încercat să reabiliteze comerțul particular dar n-au fost decât niște paleative.

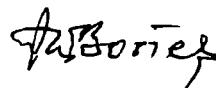
Foștii negustori și ulterior foștii comercianți au devenit toți o apă și-un pământ: „speculanți”.

Post-scriptum,

La referatul pieței „Bibescu Vodă”.

„Din veteranii pieței Bibescu Vodă mai sunt în viață următorii: Ion Iancu, Costică Sficachis, Tudorică Nițoiu, Costică Iordache, Plăiașu Dumitru, Petrică Dincă și Ion D. Borteș.

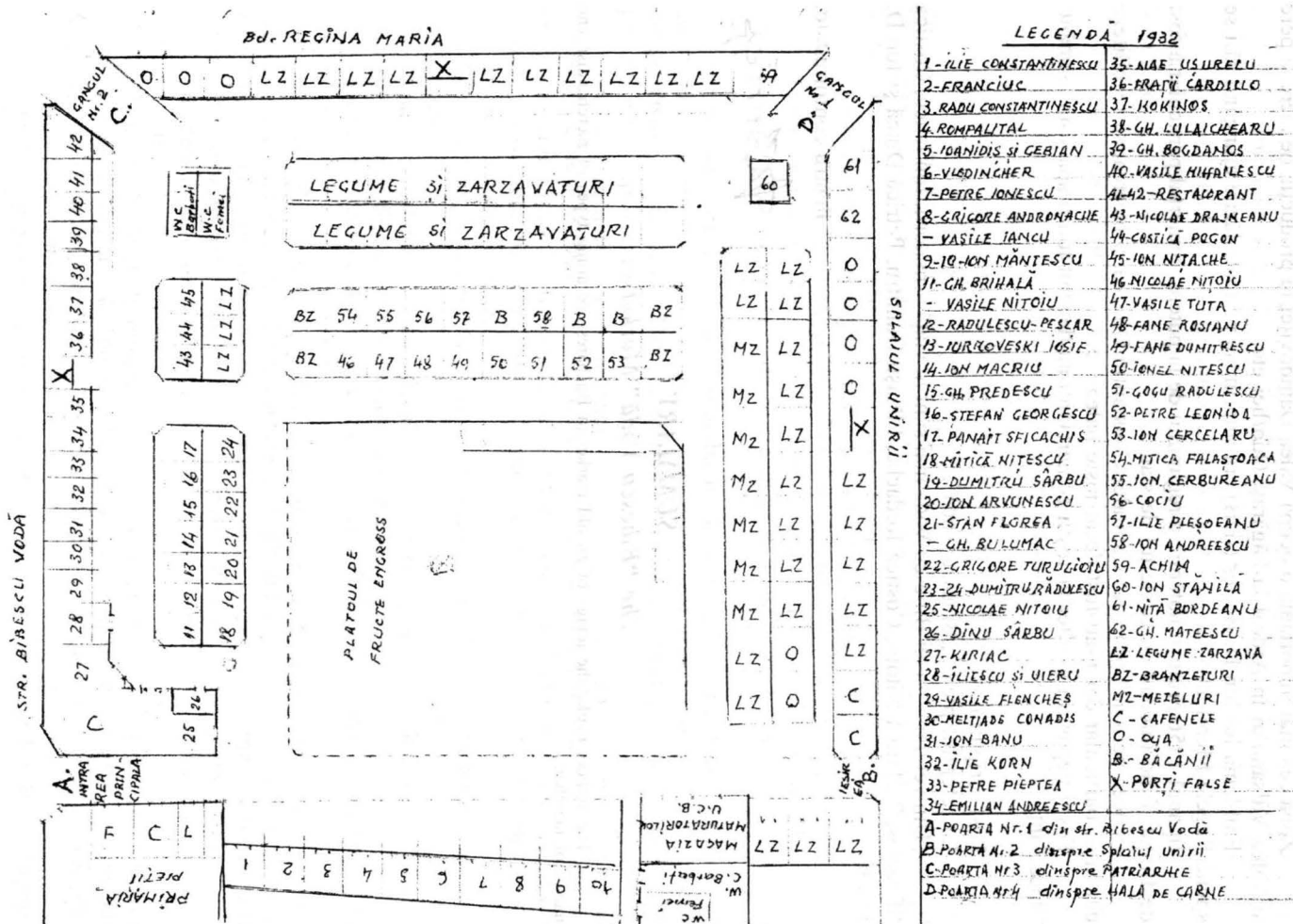
Pentru conformitate,

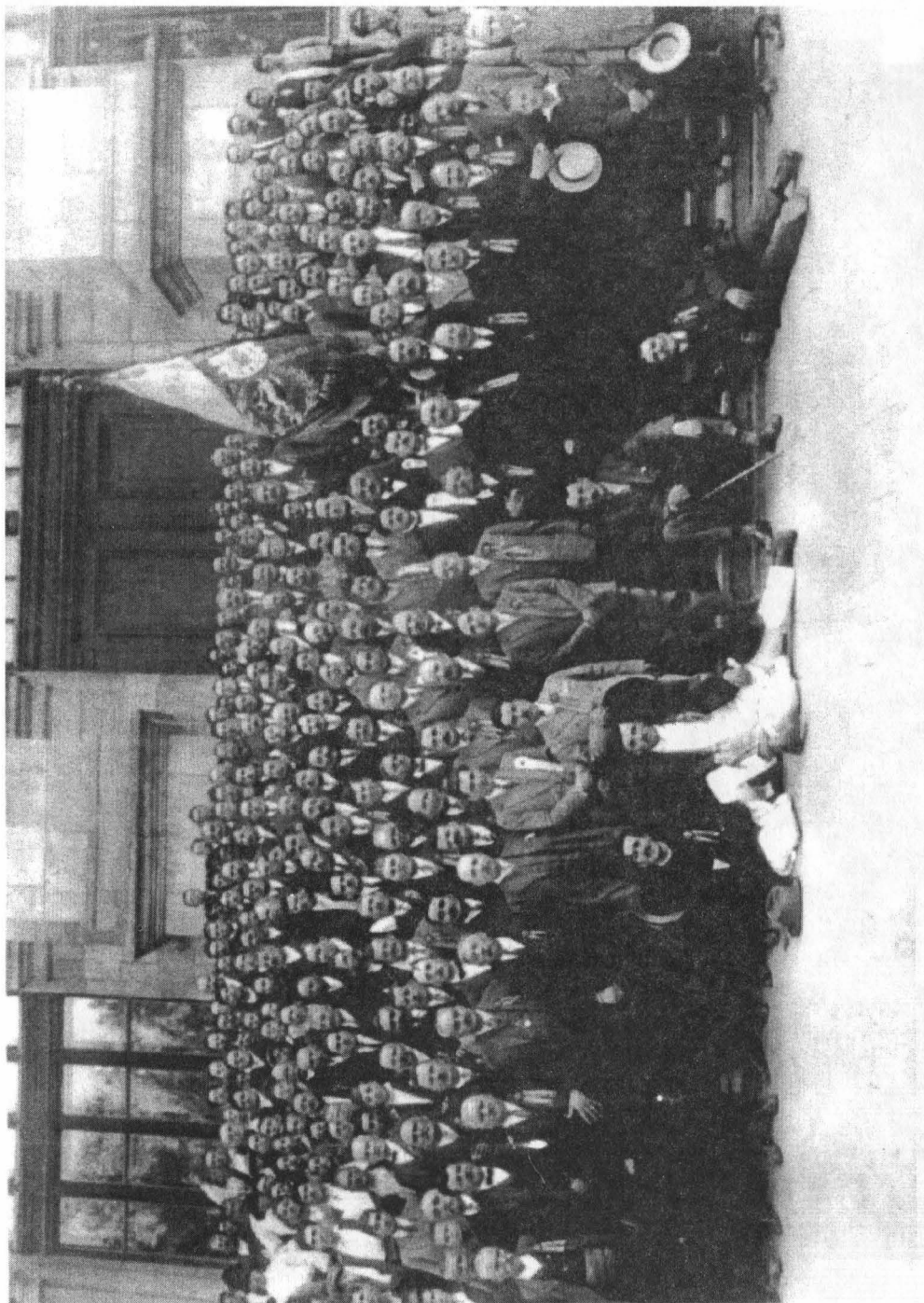

SUMMARY

The “Bibescu Vodă” Market

The authors evoke the image of an old market in Bucharest, recalling types of merchandise and names of merchants.

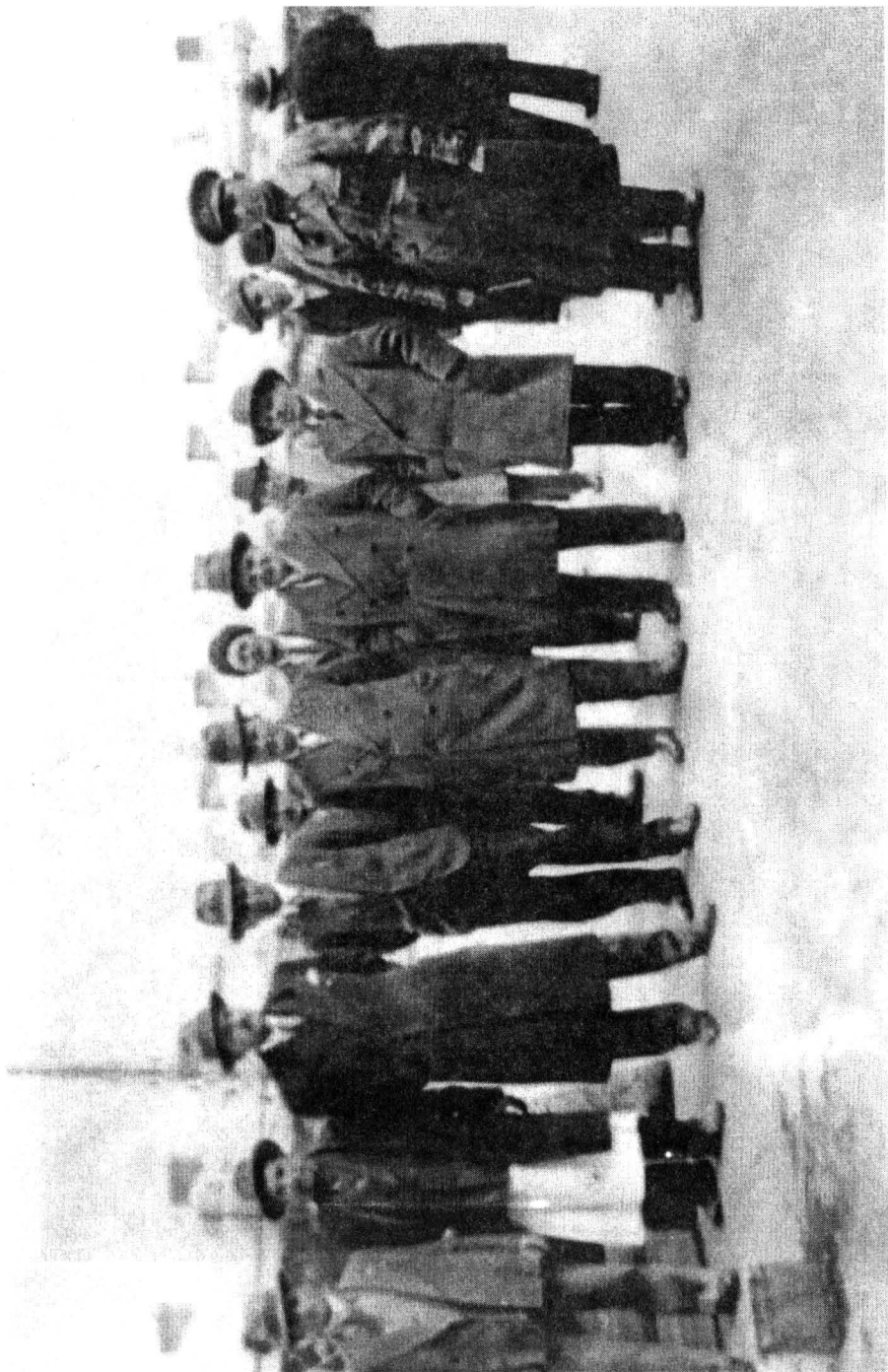

Sfiatul Negustoresc sec. Bibescu Vodă la sfințirea drapelului 21 mai 1928

Familie de negustori greci 1922.

Membru ai Sfatului Negustoresc în Piața Bibescu Vodă 1924.

Membri ai Sfatului Negustoresc 30 ianuarie 1989

Membri ai Sfatului Negustoresc, în 1933.

Ion D. Bortș, membru al Sfatului Negustoresc. Imagine din 1946. (Unul din autorii articolului).